

Ikt. sz.: NEB-42/7-9/2024.

NEB-4/2024. sz. ülés
(NEB-46/2022-2026. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Magyarországi Nemzetiségek Bizottságának**
2024. június 10-én, hétfőn, 20 óra 32 perckor
az Országház Klebelsberg Kunó gróf termében (félelemt 10.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>Dr. Hankó Balázs Zoltán kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása (Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)</i>	5
<i>Dr. Hankó Balázs Zoltán expozéja</i>	5
<i>Kérdések, válaszok, hozzászólások</i>	6
<i>Határozathozatal</i>	9
<i>Egyebek</i>	9
<i>Az ülés berekesztése</i>	10

Napirendi javaslat

1. Dr. Hankó Balázs Zoltán kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása
(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)
2. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Ritter Imre német nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke

Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószóló, a bizottság alelnöke

Grexa Liliána ukrán nemzetiségi szószóló

Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószóló

Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószóló

Dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószóló

Helyettesítési megbízást adott

Alexov Lybomir szerb nemzetiségi szószóló Ritter Imre német nemzetiségi képviselőnek

Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólónak

Akopjan Nikogosz örmény nemzetiségi szószóló dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószólónak

Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló Grexa Liliána ukrán nemzetiségi szószólónak

Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólónak

Szolga József horvát nemzetiségi szószóló Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószólónak

A bizottság titkársága részéről

Schweighoffer Anita bizottsági munkatárs

Meghívottak

Hozzászóló

Dr. Hankó Balázs Zoltán kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt

Megjelentek

Zsigó Róbert államtitkár (Kulturális és Innovációs Minisztérium)

Dr. Varga-Bajusz Veronika helyettes államtitkár (Kulturális és Innovációs Minisztérium)

(Az ülés kezdetének időpontja: 20 óra 32 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

RITTER IMRE német nemzetiségi képviselő, a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó estét kívánok, hölgyeim és uraim! Tisztelettel köszöntök mindenkit bizottságunk ülésén, köszöntöm a megjelent szószólókat, munkatársainkat, a meghívottakat, minden kedves érdeklődőt. Külön tisztelettel köszöntöm dr. Hankó Balázs urat, a kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt urat és kollégáit.

A jelenléti ív alapján megállapítom, hogy a bizottság határozatképes, mivel 6 fő bizottsági tag személyesen van jelen, továbbá helyettesítéssel bízta meg Alexov Lyubomir szerb nemzetiségi szószóló Ritter Imre német nemzetiségi képviselőt, Akopjan Nikogosz örmény nemzetiségi szószóló dr. Rónayné Slaba Ewa Maria lengyel nemzetiségi szószólót, Giricz Vera ruszin nemzetiségi szószóló Grexa Liliána ukrán nemzetiségi szószólót, Kissné Köles Erika szlovén nemzetiségi szószóló Varga Szimeon bolgár nemzetiségi szószólót, Kreszta Traján román nemzetiségi szószóló Paulik Antal szlovák nemzetiségi szószólót, végül Szolga József horvát nemzetiségi szószóló Koranisz Laokratisz görög nemzetiségi szószólót. Így 12 szavazattal kezdjük meg az ülésünket.

A napirendet írásban előzetesen kiküldtem, azzal kapcsolatban észrevétel nem érkezett. Ha most sincs (*Nincs ilyen jelzés.*), akkor felteszem szavazásra. Aki az írásban kiküldött napirenddel egyetért, kérem, kézfeltartással jelezze! (*Szavazás.*) Köszönöm. Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül a napirendet egyhangúlag elfogadtuk.

Dr. Hankó Balázs Zoltán kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt kinevezés előtti meghallgatása

(Az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján)

Az 1. napirendi pontunk: dr. Hankó Balázs Zoltán kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt úr kinevezés előtti meghallgatása az Országgyűlésről szóló 2012. évi XXXVI. törvény 44. § (2) bekezdése alapján. Miniszterjelölt urat ezúttal is, ismételten köszöntöm.

Az Országgyűlés elnökének levele szerint megérkezett miniszterelnök úrnak az a megkeresése, melyben tájékoztatta a tisztelt Házat, hogy dr. Hankó Balázs úrnak kultúráért és innovációért felelős miniszterré történő kinevezését javasolja.

Még a meghallgatás megkezdése előtt szeretném megköszönni, hogy 2023. december 5-én, még Csák János miniszter úr meghallgatását követően két ügyben is, nevezetesen a Klebelsberg-ösztöndíjjal kapcsolatos kormányrendelet-módosításban, illetve az ELTE német és szlovák képzése ügyében soron kívül intézkedtek, és még decemberben megoldást nyert mind a két felvetett kérdés.

A meghallgatás lebonyolításához a korábbiaknak megfelelően azt javasolom, hogy miniszterjelölt úr tájékoztatóját követően egy körben, rövid tömörséggel tegyék fel a kérdéseket, majd meghallgatjuk a válaszokat, és ezt követően szavaznánk majd. Amennyiben nincs ezzel kapcsolatban módosító vagy kiegészítő észrevétel (*Nincs ilyen jelzés.*), akkor megadom a szót miniszterjelölt úrnak.

Dr. Hankó Balázs Zoltán expoézia

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Az a helyzet, hogy a jegyzeteimet a minisztériumban hagytam így már a harmadik meghallgatásra,

úgyhogy fejből szedem elő azokat a gondolatokat, amelyeket itt az elmúlt időszakban egyeztettünk.

Ismernek, hiszen a felsőoktatás kapcsán számos esetben egyeztettünk. Én azzal jöttem, hogy elmondjam, hogy a felsőoktatásban megoldottuk jogszabály-módosítással a Klebelsberg-kérdést; megoldottuk jogszabály-módosítással azt, hogy ha nemzetiségi tanárt kell alkalmazni, akkor a nemzetiségi tanár azáltal, hogy ő anyanyelvi szinten beszél a saját nyelvén, innentől ő nemzetiségi tanárként alkalmazható. Elkezdtek a nemzetiségitanár-, -pedagógusképzések esetében azt a fajta strukturáltságot, amelyben Baján megoldottuk a horvát képzést; elkezdtek azt, amiben megoldottuk az ELTE esetében, hogy a szlovák képzés előrelépjen; elkezdtek azt a folyamatot, hogy Szombathelyen az ELTE képzései esetében a szlovén nemzetiségi akkreditáció, akár az alap-, akár a mesterképzés vonatkozásában kiteljesedjen. Illetőleg nagyjából a modellváltott intézményekben olyan 250 millió forint körüli összeg az, ami akár a kis szakok tekintetében, akár a nemzetiségi képzéseken keresztül finanszírozási szerződött módon ott van; az ELTE esetében pedig ez nagyjából 200 millió forintos összeget jelentett. Ezekben a dolgokban tudtunk előrelépni.

A görög ígéretemet azért nem tudtam teljesíteni, mert nem tudtak tanárt hozni. De azt mondtam, hogy ha tanár lesz, akkor fizetjük ezt, innentől tehát a minősített tanár kérdése rajtatok áll. Ha hozzátok, akkor annak megfelelően, ahogy ígértem, annak a finanszírozási költségét biztosítjuk.

A múltkori meghallgatáson még szó volt a nemzetköziesítési programokról. Ott azt mondtuk, hogy használjátok a Pannónia-programot - vagy használják; azért tegeződöm, mert az eddigiekben is tegeződtek, de visszatérek a magázáshoz, ha gondolják -, tehát használják a Pannónia-programot úgy, hogy a Pannónia-programon keresztül az itt tanuló nemzetiségi tanárok esetében az anyaországukhoz nyugodtan menjenek egyetemi képzésre, ott is szerezzenek féléveket, amiből adódóan előrébb tudunk lépni. Közben egy nem kijegyzetelt felkészítőm előkerült, amelyben még mindezek pontosítva is benne vannak.

A Pécs vonatkozásában érkezett megkeresés esetében a szükséges forrás biztosítása megvalósult a német képzés esetében. Úgyhogy ezzel is rendben vagyunk.

Azt tudom felajánlani és azt a munkamódszert javasolnám, hogy a kultúra esetében is egy hasonló problématerképet vegyünk föl, mint amit a felsőoktatás esetében fölvtünk, és annak a problématerképeknek a kipipálásával haladjunk előre, ahogy szerintem a felsőoktatásban az elmúlt időszakban sikerült előrelépniünk. Várom a közös munkát ezeken a területeken, és nyitott vagyok minden további észrevételükre. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Az én kérdésem akkor már meg lett válaszolva, köszönöm.

Kérdezem a bizottság tagjait, kinek van miniszterjelölt úrhoz kérdése. *(Jelzésre:)* Paulik Antal szlovák szószóló úrnak adom meg a szót.

Kérdések, válaszok, hozzászólások

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm a szót, elnök úr. Tisztelettel köszöntöm leendő miniszter urat.

Az első tapasztalataink az együttműködésről jók, ezt el kell hogy mondjam. Én szlovákként felvettem azt a bizonyos ELTE tanító-utóképzést, és az elindult, úgyhogy hál' istennek...

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: *(Hangosítás nélkül:)* Kettő jelentkező van, és póttal is meg fogjuk hirdetni.

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Jó, ennek meg végképp örülök, köszönöm, ezt nem tudtam.

Az oktatási terület, illetve a felsőoktatás finanszírozási szempontból nagyjából-egészeiben követhetően rendben van.

A kultúrával többféle problémával találkoztunk az elmúlt években. Ezt én többször felvettem, illetve más kollégám is fel szokta vetni, csak mindig rosszkor. Ugyanis először a Covid előtt vetettük föl, akkor volt egy ígéret, hogy leülünk és végigbeszéljük; aztán valahogy elsodorták az események. Ezt követően közvetlenül a Covid után, de akkor megint nem volt aktuális a történet. Tehát arról van szó, hogy a Miniszterelnökség az utóbbi nyolc-tíz évben viszonylag komoly pénzeket ad különböző települési szlovák, illetve nemzetiségi önkormányzatoknak ahhoz, hogy kiállítótereket, közgyűjteményeket hozzanak létre, illetve közösségi tereket. Viszont, tekintve, hogy ez nem az ő profiljába illik, az épületek működtetésére nem tud forrást biztosítani. Ezt felvettük már többször, ahogy mondtam, elődeinek; mindig az volt, hogy beszéljük végig. Most sem szeretném azt kérni, hogy rögtön, azonnal találjunk rá megoldást, de valószínűleg valamilyen megoldás kell, hiszen ha egy viszonylag nagy hírveréssel és sajtóvisszhanggal történő átadást követően egy éven belül kiderül, hogy nem tudjuk működtetni, az nem jó.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Válaszolhatok rá rögtön, elnök úr?

ELNÖK: Köszönöm szépen. Igen, átadom a szót.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Köszönöm. Ugye, van 14,7 milliárd, amelyet a települési önkormányzatoknak biztosítunk kulturális alapműködtetésre. Azt gondoljuk végig, ugyanúgy, mint ahogy a felsőoktatás esetében is csináljuk, hogy tudunk-e ebben célzatosságot tenni. Tehát ha ugyanúgy tudunk célhoz rendelt támogatást tenni, akkor nyitott vagyok abban, hogy ezeket a célhoz rendelt támogatásokat megcímkézzük, és akkor ennek megfelelően tudjuk ezt biztosítani, hiszen nemcsak létrehozni kell, hanem folyamatosan működtetni is.

PAULIK ANTAL szlovák nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Részemről ennyi volt.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Nem akarok belemenni részletekbe, az időre való tekintettel sem, de itt különböző nyilvántartási ügyek és a Kincstáron keresztül más dolgok is benne vannak. Tehát amit az elején felvetett miniszterjelölt úr, hogy gondoljuk át, nézzük át az egész területet, és akkor találjunk erre egy komplex megoldást, én azt jónak tartom, mert ennek olyannak kell lenni, ami tartósan biztosítja a lehetőséget ezeknek az egyébként nagyon komoly értéket jelentő közösségi tereknek, gyűjteményeknek, köztük vannak hivatalosan bejegyzett múzeumok is. Úgyhogy én bízom benne, hogy normalizálódni fog a helyzet a közeli jövőben, és ezt elő lehet készíteni.

Kérdezem, van-e valakinek még kérdése. *(Jelzésre:)* Koranisz Laokratisz görög szószóló a következő.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Tisztelettel köszöntöm miniszterjelölt urat. Nagyon köszönöm, amit elmondott a bevezetőben, főleg a görög nemzetiség tekintetében. Ugye, nálunk ez a probléma, ez az ELTE tanárképzés idestova 12 éve várat magára. Annak idején Balog Zoltán úr megígérte, nem tette meg. Azt követően Csák János miniszter úr is megígérte, nem tette meg. Most először hallom öntől, hogy ez járható út. S mivel kétszer is meglátogattam Görögországot ez ügyben, az ottani parlamenti oktatási bizottság már kiírt pályázatot ezzel a tanárképzéssel kapcsolatban, tehát egy olyan tanárra, akinek megvan a PhD-je, és őt ide fogja küldeni.

Megígérem önnek, hogy meg fogom ezzel önt keresni, amikor már a pályázat hitelét szerzi, meglátogatjuk önt, és kérni fogom a segítségét, hogy a finanszírozás tekintetében hogyan fog ez történni.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Én pedig azt mondom, amit mondtam a múltkor is, hogy ha itt a tanár, a minősített tanár, akkor majd megfinanszírozzuk.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen. Még egy kérdésem lenne. Nekünk, görögöknek, a görög közösségnek van egy színházunk, az a neve, hogy Amfitheatro. Többször is, Csák miniszter úrnál is kopogtattunk, hogy a Bethlen Alapítványtól kapott összegből egy színházat fenntartani nagyon nehéz, és hogy milyen lehetőségek vannak. Írtunk annak idején miniszter úrnak egy levelet, felvázoltuk, hogy körülbelül milyen összegekre lenne szükség, hogy ez a színház működjön. Nem kaptunk választ. Én arra gondoltam, hogy ugyanezt a levelet elküldöm önnek is.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: De ha esetleg most megtudom, hogy mekkora összeget kértek, akkor rögtön rögzül is a fejemben.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Nem szeretnék összeget mondani...

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Értettem. *(Derültség.)* Jó

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: ...ha nincs előttem a program, amit be akarok nyújtani.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Csak úgy nagyságrendileg gondoltam, hogy esetleg rákérdeznék.

KORANISZ LAOKRATISZ görög nemzetiségi szószóló: Most nem tudok mit mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Kérdezem, van-e valakinek még észrevétele vagy hozzászólása. *(Jelzésre:)* Grexa Liliána ukrán szószóló asszonynak adom meg a szót.

GREXA LILIÁNA ukrán nemzetiségi szószóló: Köszönöm szépen, elnök úr. Én is szeretettel köszöntöm miniszterjelölt urat és a kollégáit. Az oktatási témában már volt kapcsolatunk, és nagyon örülök, hogy a jövőben kulturális téren is tarthatjuk majd

a kapcsolatot. Főleg azért, merthogy az ukrán kultúra nagyon gazdag, és mi sokszor szoktunk meghívni Ukrajnából, az anyaországból is fellépőket, de amióta a teljes körű agresszió folyik Ukrajna ellen az orosz részről, azóta nagyon sok olyan diák kulturális, művészeti csoportot láttunk már itt vendégül, akik különben európai turnéra indulnak. A felnőttek között is vannak nagyon színvonalas művészeti csoportok; volt már olyan is, aki itt a Parlament előtt föllépett karácsony idején, és nagyon tetszett a magyar közönségnek.

Nagyon örülnék neki, ha esetleg a kulturális minisztérium tudna a jövőben akár egy kétoldalú együttműködést aláírni Ukrajnával, vagy akár az ukrán nemzetiségen keresztül valahogy összehangolni ezeket a turnékat. Mert mindig az történik, hogy előtte két-három nappal becsörögnek hozzánk az ukrán nemzetiséghez ezek a különben nagyon színvonalas együttesek, hogy ők itt föllépnének, és nagyon nehéz nekünk akkor már helyszínt találni meg közönséget is. Viszont megpróbálnám azt, hogy esetleg Ukrajnával fölvenni a kapcsolatot, és akkor bekérni az információkat, hogy mikor jönnek. S ha kapnánk, mondjuk, a magyar államtól, a kulturális minisztériumtól támogatást arra, hogy helyszínt kapjunk és persze jó előre megbeszéljük, akkor az nagy segítség lenne, mert nekünk erre nincs persze finanszírozásunk, hogy az ilyen típusú koncerteket valahogyan megvalósítsuk. Viszont tényleg nagyon színvonalasak, és azt gondolom, ez a két ország kapcsolatára is nagyon jó hatással lehetne. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót miniszterjelölt úrnak.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Köszönöm szépen. Ez természetes. Ha mi azt kérjük és azt akarjuk, hogy az Ukrajnában lévő magyarjainkra figyeljenek, akkor nekünk ugyanígy kell önökre figyelniük. *(Grexa Liliána: Köszönöm.)*

ELNÖK: Köszönöm szépen. *(Koranisz Laokratisz jelzésére:)* Azt javaslom, hogy majd utána. Azt kértem, hogy mindenki egyszer szóljon hozzá, és legyünk szigorúak így este 9 óra felé már magunkhoz is, jó?

Köszönöm szépen az észrevételeket és a válaszokat. A meghallgatást követően szavazunk a miniszterjelölt úr kinevezésének támogatásáról.

Határozathozatal

Kérem, hogy aki dr. Hankó Balázs kultúráért felelős miniszterjelölt úr kinevezését támogatja, az kézfeltartással jelezze. *(Szavazás.)* Köszönöm. Megállapítom, hogy 12 igen szavazattal, tartózkodás és ellenszavazat nélkül, egyhangúlag támogattuk.

Köszönöm szépen miniszterjelölt úrnak és munkatársainak a megjelenést, jó egészséget kívánok a munkájához, sok közös sikert, mert azt gondolom, ez mindannyiunknak elemi érdeke. Köszönöm szépen. Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom.

Egyebek

A 2. napirendi pontunk az „egyebek”. Ebben mindenkinek csak jó nyaralást, jó pihenést szeretnék kívánni, feltöltődést, és azért jó szurkolást is az Eb-n meg az olimpián, a magyaroknak és az összes nemzetiségnek is.

DR. HANKÓ BALÁZS ZOLTÁN kultúráért és innovációért felelős miniszterjelölt: Én még napirenden túl csak annyit szeretnék mondani, hogy akkor elnök urat felhatalmazom arra, hogy tessék bevasalni rajtam azt, amit ígértem, hogy

ugyanúgy, ahogy a felsőoktatásnál végeztünk egy problématerkép-felvételt, ugyanígy a kulturális területen is legyen egy ilyen problématerkép-felvétel, ahol pontonként tudunk végigmenni a jövőben.

ELNÖK: Rendben, nagyon szépen köszönöm, és ezt meg is fogjuk tenni. *(Jelzésre:)* Lengyel szószóló asszonynak megadom még a szót. Parancsoljon!

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA lengyel nemzetiségi szószóló: Nagyon szépen köszönöm. Egy teljesen más téma, de szerintem aktuális: a választások. Azért kell szólnom, mert elég sok telefont kaptam, hogy érvénytelen volt a szavazás több helyen, azért, mert nem volt a nemzetiségi papíron pecsét. Szerintem ezért nem kell büntetni a nemzetiséget, hanem azt, aki ott a bizottságban volt. Ha ez egy-egy eset lenne, akkor azt mondanám, hogy nem érdekes, de elég sok ilyen volt. Hogyan lehet ezt orvosolni, mit lehet tenni?

ELNÖK: Én azt kérem, Ewa, hogy ez általánosan, nagyon sok helyen előfordult, hogy pecsét nélküli szavazólapokat adtak ki, meg még jó néhány más probléma is van, de ez egy külön téma egyelőre. Szedjük össze mindenhol a felmerült dolgokat, a szavazásnak már utána vagyunk, a jövő héten le fogunk ülni a választási irodával kiértékelni. Tudniillik ami már megtörtént, azon nem tudunk változtatni, viszont össze fogunk szedni minden olyan kérdést és problémát, ami a szavazással kapcsolatban felmerült. Jó?

DR. RÓNAYNÉ SLABA EWA MARIA lengyel nemzetiségi szószóló: Jó, köszönöm szépen.

Az ülés berekesztése

ELNÖK: Köszönöm szépen. Ezzel a 2. napirendi pontot és az ülést is bezárom.

(Az ülés befejezésének időpontja: 20 óra 52 perc)

Ritter Imre
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea